

PESTI HIRLAP

Előfizetési árak: Egy hónapra 4 pengő, negyedévenként 10 pengő, 80 fillér. Egyes példányszám ára (pályaudvarokon is) 16 fillér, vasárnaponként 32 fillér. — Külföldön az előfizetési ár kétszeres.

Szerkesztőség: Vilmos császár-ut. 78. Telefon: Ant. 122—95. Főkiadók: Vilmos császár-ut. 78. Tel. mint a szerkesztőségnél. Erzsébet-körút 1. Tel. J. 352—96. A hírek jegyzékét az apróhirdetéseket élen közöljük.

Tulságosan szép a győzelem.

Tegnap, vasárnap 182 nyíltan szavazó kerületben zajlottak le a választások. Ma, hétfőn, a titkosan választó városi kerületek, közöttük a főváros mellett huszonöt nyíltan szavazó pest megyei kerületben folyt az alkotmányos küzdelem. Az országos képviselőválasztások első két napja az eredmények olyan tömegét szállította, hogy abból már meglehetősen biztonságosan meg lehet rajzolni az új parlament képét. Ez a kép pedig nem sokban különbözik a régittől. Az új képviselőházban éppen úgy, mint a régiben óriási, tulnyomó többségben lesz az egységspárt és a kormányt támogató keresztény gazdasági párt. Az ellenzék apró pártokra szét töredezve, legfeljebb egyötödrésze marad ezután is a nagy kormányt támogató tábornak.

Azt jelenti ez, hogy az ország tulnyomó nagy többsége helyesli a kormány politikáját és Magyarországon semmi talaja sincsen az ellenzéki politikának? Aki kinn forog az életben, aki különböző rendű és rangú emberekkel érintkezik, semmiesetre sem fogja ezt mondani. A mostani választások során is mutatkoztak jelek, amelyekből sok mindenre lehet következtetni. Már a nyíltan szavazó kerületekben is megszorodtak az ellenzéki választók. (A titkos kerületek mérlegét majd csak ezután látjuk.) Az ellenzék imitt-amott egy-egy kerületet is elhódította a kormányt támogató pártoktól. Aki az ország hangulatát ismeri, aki a mostani választások lefolyását figyelemmel kísérte, ha tárgyilagosan figyeli az eredményeket, arra a megállapításra jut tehát, hogy a képviselőházban helyet kapó ellenzéki képviselők számaránya semmiesetre sem kifejezője az országban lapangó ellenzéki szellemnek. Nem megyünk el odáig, hogy azt mondjuk, az ország igazi hangulata szerint meg kellett volna bukniuk a kormányt támogató pártoknak. Csak azt mondjuk, hogy valamivel több ellenzéki képviselő hiteben tükrözött volna vissza a nemzet közvéleményét. És emellett az ország érdeke szempontjából sokkal előnyösebb lett volna, mint a mai állapot. A kormány győzött. De tulságosan győzött. Valamivel kevesebb több lett volna. Huszonöt-harminccal kevesebb kormánytámogató szavazat a parlamentben semmiesetre sem nehezítette volna meg a kormány munkáját, nem veszélyeztette volna a megkezdett politikai irányzat egyenes tovább folytatását. A fokozott ellenzéki kritika azonban teljesebb garanciája lett volna a parlament helyes működésének és a kormány célszerű tevékenységének. Az ország pedig sokkal több megnyugvással vette volna tudomásul a választások eredményét, mint most, amikor mindenki úgy érzi, hogy valami nincsen teljesen rendben, mert az új parlamentet nem lehet úgy tekinteni, mint az országos közvélemény hű visszatükröződését.

Amint ezt már előre jeleztük és többször kifejtettük, a mai választási rendszerben van a baj. A mai választási rendszerben, amely — hogy csak a főbb hibáit említsük — a karikatúraszerűen tömeges ajánlások megkövetelésével és a kerületek többségében a nyílt szavazás fenntartásával, eleve kizárja, hogy a választások kifogástalanul folyjanak le és hogy azoknak az eredménye közmegnyugvást keltsen. A múlt hetekben mindenki szemeláttára beigazolódtott az ajánlási rendszer komikusan ostoba és képtelen volta. Vasárnap és hétfőn pedig a nyílt választó kerületek eseményei bebizonyították azt, amit évek óta hirdettünk, hogy csak a titkos szavazás kelthet a közvéleményben megnyugvást.

Ugy az ajánlási rendszer, mint a nyílt szavazás tulságosan nagy befolyást biztosít a választás kimenetelére a helyi közegeknek. A vidéki kiskirályoknak. Magyarországon különösen nagy veszedelem, ha ezek a helyi hatalmasságok olyan választási törvényt kapnak a

199 kerület választott képviselőt vasárnap és hétfőn.

Százharmincnyolc egységspárti, huszonegy keresztény gazdasági párti képviselőt választottak. — Az ellenzéki pártok huszonöt mandátumhoz jutottak a nyílt szavazású kerületekben. — Tizenkilenc kerületben pótválasztás lesz. — Hétfőn megkezdődött a választás Budapesten és a környéken és a városi titkos szavazású kerületekben, ahol kedden este fejeződik be.

Vasárnap és hétfőn 199 kerületben fejeződött be a képviselőválasztás. A késő éjszakai órákig valamennyi kerületből beérkezett a választások végleges eredménye. A 199 nyíltszavazású kerületből az egységspárt jelöltjei 134 kerületben jutottak győzelemhez, a keresztény gazdasági párt 21, a Gaal Gaszton-féle független kisgazdapárt 5, a fajvédők 2, a nemzeti radikálispart 1 mandátumot szerzett, 17 kerületben pártunkivüli jelölt győzött, 19 mandátumnak pedig pótválasztáson dől el a sorsa. A 19 pótválasztást leszámítva, 180 kerületben van tehát végleges eredmény, ezek közül 155 kerületben kormánytámogató képviselőt választottak és az ellenzék pedig huszonöt kerületben jutott győzelemhez.

Részletes tudósításunk alább következik:

Abauj-Torna megye.

SZIKSZÓ: Farkasfalvi Farkas Géza egysp. hiv. jelölt egyhanguan megválasztották.
GÖNC: Káger József egysp. hiv. jelölt 4982, Bárczay András (egysp.) 3118 szavazatot kapott. Káger Józsefet (egysp.) 1864 szótöbbséggel megválasztották.
GARBÓCBÓGDÁNY: Fekete Lajos egysp. hiv. jelölt 1156, Melczér Lilla (egysp.) 1136 szavazatot kapott. Fekete Lajost (egysp.) 20 szótöbbséggel megválasztották.
TORNA: Puky Endre egysp. hiv. jelöltet egyhanguan megválasztották.

SZEPSI: Báró Perényi Zsigmond egysp. hiv. jelölt 1222, Szalay László egysp. 940 szavazatot kapott. Báró Perényi Zsigmondot (egysp.) 282 szótöbbséggel megválasztották.

Bács-Bodrog megye.

BÁCSALMÁS: Báró Vojnics Miklós egysp. hiv. jelölt 2948, Sauerborn Károly (függ. kisp.) 4848 szavazatot kapott. Sauerborn Károlyt (függ. kisp.) 1900 szótöbbséggel megválasztották.
JÁNOSHALMA: Marschall Ferenc egysp. hiv. jelölt 5775, Willmann János (függ. kisp.) 5202 szavazatot kapott. Marschall Ferencet (egysp.) 573 szótöbbséggel megválasztották.
REGŐCE: Artinger Imre ker. gazd. párti hiv. jelölt 1351, Mojzes János (függ. kisp.) 4050 szavazatot kapott. Mojzes Jánost (függ. kisp.) 2679 szótöbbséggel megválasztották.
TOMPA: Báró Podmaniczky Endre egysp. hiv. jelölt 521, Kórody-Katona János (egysp.) 684 és Vincze György (egysp.) 95 szavazatot kapott. Kórody-Katona Jánost (egysp.) 68 abszolút szótöbbséggel megválasztották.
Baranya megye.
DÁRDA: Mándy Sándor egysp. hiv. jelölt 1065, dr. Schmidt Miklós (egysp.) 1089 szavazatot kapott. Dr. Schmidt Miklóst (egysp.) 24 szótöbbséggel megválasztották.

kezükbe, amely egész fölépítésével a hatalomnak kedvez. Először azért, mert ezek az apró potentátok sehol sem olyan hatalmasok, mint minálunk. Másodsor pedig azért, mert Magyarországon több mint félszáz éves hagyomány szerint a helyi hatóságok a saját becsületbeli dolguknak tekintik, hogy az ő megyéjükben, az ő járásukban, az ő városukban, az ő községükben minél teljesebben győzzön a kormány, minél kevesebb legyen az ellenzéki képviselő, vagy ellenzéki választó.

A több mint ötvenéves hagyomány abból a kényszerűségből keletkezett, hogy addig, amíg Magyarország Ausztriával egy közösségben élt, minden hatalomnak a nemzet hangulata és a nemzet kívánsága ellen kellett kormányoznia. A választáson nem nyilatkozhatott meg a nemzet igazi politikai meggyőződése, mert különben egyszerre fölborult volna az egész állományosság és kiderült volna, hogy a nemzet olyan utakon kíván járni, amely egészen eltér Ausztriától és a Habsburg-dinasztiától. Ez a korszak fejlesztette ki azt a választási technikát, amelyben ezerfajta fogást és huncutságot lehetett találni a választók igazi akaratának kijátszására. Hiba és bűn volt ez már a háboru előtt is. De mi szükség van arra, hogy ennek a választási technikának egy részét átmentsék a háboru utánra, amikor Magyarország már nem él Ausztriával egy közösségben, amikor a kormány a nemzet kívánsága ellenére nem akarja többé a hadseregére ráerőltetni a német nyelvet, amikor már nem kell harcolni az önálló bankért és a külön vámterületért, amikor a nemzet teljesen önjogu és amikor a legfontosabb sorsdöntő kérdésben, a revízió ügyében amúgy sincsen különbség magyar ember és magyar ember között, a kormány pedig pontosan ugyanazt akarja, amit a nemzeti közvélemény? A háboru utáni Magyarországon anachronizmus a háboru előtt kifejlesztett választási technika, anachronizmus a helyi hatóságok nagy befo-

lyása. Az a benyomásunk, hogy ezek a helyi hatóságok tulságos buzgalmmal ezáltal is túllóttek a célon, jobban győztek, mint ahogyan az a kormánynak kellemes és mint ahogyan az az ország érdeke volna.

Azt a választási törvényt pedig, amely ezt lehetővé tette és nem biztosította az ország közhangulatának minden befolyás nélkül való megnyilatkozását, félre kell dobnunk. Reméljük, a mostani választás az utolsó volt a most érvényes törvény regulái szerint. Az új törvényhozásnak legyen az a legelső és legfontosabb feladata, hogy új törvényt iktasson a réginek a helyébe, amely már két általános választáson és egész sereg pótválasztáson bebizonyította, hogy nincsen létjogosultsága s nem hasznára, hanem kárára és veszedelmére van az ország nyugodt, alkotmányos fejlődésének.

Végül még egy megjegyzés a fővárosi választásokkal kapcsolatban. Budapesten majd nem minden szavazókerületből az a jelentés érkezik, hogy a választás első napján, hétfőn meglehetősen gyéren jelentkeztek a szavazók. És azok között is, akik jelentkeztek, nagyon gyengén volt képviselve a polgári elem. A polgári elem, úgy látszik, a mai napon a week-endezés örömeit élvezte. A szocialista tábor ellenben máris teljes számban jelentkezett. Ujra föl-hívjuk a polgárság figyelmét arra, amit szombati vezéreinkünkben megirtunk. A polgári elemnek, a polgári világrendnek, a mai társadalmi formának árulója, a fölforgató szándékok elősegítője mindenki, aki nem jelenik meg az urnák előtt és nem szavaz le a polgári pártok valamelyikére. A mai napon a polgári elem újabb bizonyosságát adta lelkiismeretlenségének és hanyagságának. Még van egy napja, amikor a mulasztását kipótolhatja. Nem kívánjuk, hogy a budapesti polgárságnak oka és alkalma legyen keservesen megbánni azt a közönyösséget, amelyet a közügyekkel szemben tanusít.